

Job 1:21b | Dankbaar in voor- én tegenspoed

Je dankt God voor waar je blij mee bent. Maar als het tegenzit? Kan dankbaarheid dan nog steeds de grondtoon van je leven zijn?

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Bij deze overdenking is geen powerpoint.

Liturgie

Welkom

Zingen: LvK Gezang 434 : 1

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 116 : 1, 3 en 6 (Levensliederen)

Gebed

Lezen: Job 1 : 13 – 22

Overdenking

Luisterlied: 'Blessed be your name'

Getuigenissen

Zingen: Opwekking 733 (Frysk)

Slingergebed

Dankgebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 141 : 1 en 3

Zegen

Na afloop: bespreking en LvK Psalm 138 : 4

Dankbaar in voor- én

tegenspoed

Vandaag danken we God.

En wat lezen we dan? Job...

Afgelopen 2 maanden hebben we ons met Job bezig gehouden, zowel in de kerkdiensten

als met een leesrooster om thuis het boek Job door te lezen.

Ik hoop dat je het met me eens bent dat Job het lezen waard is.

Maar op dankdag?

Zouden we vandaag niet iets vrolijkers moeten lezen?

Job en dankdag, het is misschien een beetje een vreemde combinatie.

Maar dan wel minstens zo vreemd als dat vers uit Job:

'de Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam van de Heer zij geprezen.'

Het verhaal van Job moet nu zo onderhand wel bekend zijn.

Job is de rijkste bewoner van de aarde.

Maar van de ene op de andere dag zit Job aan de grond.

En dán komt die uitspraak:

'de Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam van de Heer zij geprezen.'

Stel het je even voor.

Je bedrijf gaat failliet – net als dat van Job.

Je gaat door een huwelijks crisis – net als Job:

Jobs vrouw is hem niet bepaald tot grote steun.

Je moet je kinderen begraven – net als Job.

Je hebt de hele dag een niet te negeren pijn – net als Job.

En vul de tegenspoed uit jouw leven maar in.

Wat zeg je dan?

'De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam van de Heer zij geprezen'?!'

Ok, wel eerlijk blijven: dit zegt Job in Job 1.

In de rest van het boek Job kom je déze toon niet meer tegen.
In het vervolg van het boek kom je vooral een Job tegen
die nog wel een appeltje met God te schillen heeft.
Maar Job zegt het hier toch maar mooi wel,
en herroept het nergens.

Hoe kun je het zeggen?

Hoe kun je de naam van de Heer prijzen, als je zo diep in de
put zit?

Dat kan een vlucht zijn: de grote boze wereld is tegen jou,
maar gelukkig kun je altijd nog bij God terecht.

Maar Job zegt niet: 'de Heer heeft gegeven,
de Sabeeërs, de bliksem, de Chaldeeën en de storm hebben
genomen,
de naam van de Heer zij geprezen.'

Nee: 'de Heer heeft genomen.'

Job houdt God verantwoordelijk.

En tóch prijst hij zijn naam.

Of beter: zegent hij de naam van de Heer.

Tot grote verbijstering van Satan die toekijkt.

Zegenen: in het Hebreeuws het woordje 'barak'.

Je komt het nog wel eens als naam tegen:

Barack Obama of Ehud Barak.

Dat woordje, 'barak', is in Job al eerder gevallen.

Het komt uit Satans mond:

'als u, God, aantast wat Job toebehoort,
zal hij u ongetwijfeld in uw gezicht vervloeken.'

'Vervloeken' – in de Statenvertaling staat 'zegenen'.

Want dat zegt Satan letterlijk: 'dan zal Job u zegenen.'

Satan bedoelt het ironisch:

'natuurlijk zal Job u dan niet zegenen, hij zal u vervloeken!'

Maar Job doet het doet het écht: hij zegent de Heer.

Satan heeft het nakijken.

Job zegent de naam van de Heer.

Hij prijst zijn God.

Maar zegenen is meer:

het is uitspreken dat je wilt dat iedereen goed over God praat,
dat met dankbaarheid, verwondering en ontzag over hem gesproken wordt.

Job wil niet dat als mensen het verhaal van zijn leed horen vervolgens negatief over God gaan praten:

'wat is dat voor God die zijn dienaar zo laat zitten?'

Nee, God moet gezegend worden!

Hoe Job dat kan zeggen?

Omdat Jobs geloof niet draait om wat God geeft of neemt.

Het gaat Job om God zelf!

Job is geen aanhanger van het welvaartsevangelie,

dat je gouden bergen belooft als je maar gelooft.

Job is ook niet iemand die het wel zonder God afkan

maar als het noodlot toeslaat opeens gaat bidden.

Jobs gelooft, daar verandert zijn situatie niets aan.

Zo danken we vandaag God.

Niet omdat alles mee zit.

Het is niet dat we deze avond mooi weer spelen,

doen alsof het allemaal even fantastisch is.

Job dankt God niet voor alle tegenspoed.

Maar dankbaarheid blijft wel de grondtoon van zijn leven.

Soms kom ik bij mensen bij wie alles tegenzit,

en dan hoop ik dat ik iets van het licht van Christus kan laten zien.

Maar wat gebeurt er: ik kom er bemoedigd vandaan!

Dan heb ik iets gezien van dankbaarheid, van God zegenen,

ook al lijkt er op het eerste gezicht weinig te danken.

Met die dankbaarheid gaan we vandaag naar onze Heer.

Omdat, wat er ook gebeurt, we Jezus Christus mogen kennen.

Daarom kiezen we ervoor te zeggen: gezegend is de naam van de Heer.

Amen.

Job 38-42 | Oog in oog

‘Daarom!’ Job krijgt een uitgebreid antwoord van God. Maar het lijkt samen te vatten in één woordje: ‘daarom!’ Wat moet je met Gods antwoord? Is het wel een antwoord? Voor Job wel: het brengt hem oog in oog met God!

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: LvK Psalm 68 : 7 (ivm overlijden zr. Visser)

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 131 : 1, 2 en 3 (LvK=GKB)

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Job 38 : 1 – 15, 40 : 25 – 32 en 41 : 10 – 14

Zingen: Psalm 104 : 7 en 8 (LvK=GKB)

Preek

Zingen: Opwekking 672

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: LvK Gezang 437 : 1 en 3

Mededelingen 1

Gebed

Mededelingen 2

Collecte

Zingen: Opwekking 733

Zegen

Oog in oog

Inleiding

dia 1 – zwart

Toen ik die hoofdstukken uit Job las,
waarin God Job antwoord geeft,
moest ik denken aan een kinderliedje,
'grote mensen', van Elly en Rikkert.

In het liedje komen grote mensen er niet al te best vanaf.
De laatste zin van het liedje is:
'ik hoop als ik groot ben binnenkort
dat ik niet al te erg volwassen wordt...'

dia 2 – waarom-daarom

Wat is er dan mis met grote mensen?

Van alles.

Onder andere dit:

'als je vraagt: waarom, dan zeggen ze: daarom.'

Ik beken maar direct: schuldig...

Als kind kon ik me er vreselijk aan ergeren:

als ik een vraag stel, dan kun je toch gewoon een antwoord
geven?

Nu doe ik het zelf ook.

Probeer maar eens een zinnig antwoord te geven op de vraag
waarom sommige mensen een witte wc-bril hebben,
andere mensen een rode, en weer anderen een blauwe.

Ik vond dat een fascinerend verschijnsel,
daar wilde ik alles over weten,
maar mijn ouders werkten niet mee...

Of in ieder geval niet genoeg naar mijn zin.

Geef ze eens ongelijk.

Op zulke vragen zijn toch geen zinnige antwoorden te geven?

En als het nou bij deze ene vraag bleef,

maar ik kon gerust tientallen vragen per dag stellen.

Nu ik papa ben begin ik het te begrijpen:
ik betrap mezelf met enige regelmaat op een 'daarom'.
Toch schijnt het geen goed antwoord te zijn.
Als ik 'daarom' zeg, neem ik de vraag niet serieus.
Dan heb ik even geen zin,
dan vind ik het te ingewikkeld
of ben ik druk met andere dingen.

dia 3 – oog in oog

Nu is Gods antwoord aan Job veel langer dan 'daarom'.
Het zijn 4 hele hoofdstukken.
Maar komt het uiteindelijk niet op dat ene woordje neer:
'daarom'?

Vandaag gaat het over Gods antwoord aan Job.

Een vreemd antwoord,
maar uiteindelijk wel het antwoord dat Job nodig heeft.
Het brengt hem oog in oog met God.

Ik wil vandaag graag iets laten zien
van waarom Gods antwoord een echt antwoord is,
waar ook wij mee vooruit kunnen.

En even een bronvermelding: ik heb dankbaar gebruik gemaakt
van het boekje 'Job, geloven en lijden om niet',
van Ad van der Dussen, predikant in Eindhoven.

1. Een vreemd antwoord?

dia 4 – Gods antwoord gaat niet op de vraag in
Ik zei al dat God het antwoord geeft dat Job nodig heeft.
Maar op het eerste gezicht lijkt het daar niet echt op.
Het is een vreemd antwoord.

Tenminste, is het wel een antwoord?

Even een open deur: een antwoord gaat in op een vraag.
Als iemand mij vraagt waar de dichtstbijzijnde pinautomaat is,
en ik reageer met een heel verhaal
over de bladeren die weer van de bomen vallen,
dan is dat geen antwoord.

Maar zo'n 'antwoord' geeft God wel!

Door toedoen van God is Job alles kwijtgeraakt.

Het is niets minder dan een wonder
dat hij zich aan God blijft vasthouden.

Natuurlijk heeft Job vragen aan God!

'Heb ik gezondigd?' vraagt Job in Job 7,

'Waarom hebt u mij tot mikpunt gekozen?'

Z'n vrienden geven antwoorden:

'Job, je zult het aan jezelf te wijten hebben, belijd je zonde
nou maar.'

Maar Job wil er niets van weten: hij weet zeker dat hij
onschuldig is.

En hij wil het graag van God zelf horen.

'Heb ik het pad van het bedrog bewandeld,
vluchtte ik ooit in de leugen?

Laat hij mij op een eerlijke weegschaal wegen,
dan zal hij zien dat ik onschuldig ben.' – Job 31.

Job houdt zijn laatste pleidooi, en pleit onschuldig.

'Ik sta in voor wat ik heb gezegd,
laat nu de Ontzagwekkende antwoord geven.'

Maar als God eindelijk spreekt,

laat hij alle vragen van Job liggen!

Geen woord over waarom Job moet lijden.

Geen woord over of Job onschuldig is.

God houdt zijn eigen verhaal,

kun je dat wel een antwoord noemen?

dia 5 – Gods antwoord zet de machtsverhoudingen neer

En als het een antwoord is:

is het niet een beetje een flauw antwoord?

Een antwoord in de categorie: 'daarom!'

Gods antwoord klinkt als:

'Job, wie denk je wel niet dat je bent?

Moet ik aan jou verantwoording afleggen?!

Kom nou Job, wat weet jij nou?'

God gaat er direct hard in:

'Wie is het die mijn besluit bedekt onder woorden vol

onverstand?’

Dan volgt een spervuur van vragen,

waar Job onmogelijk antwoord op kan geven.

Job wordt kleiner en kleiner gemaakt, en het gaat maar door.

Als nietig mens antwoordt Job, Job 40:

‘ik ben onaanzienlijk, wat zal ik u antwoorden?

Ik leg mijn hand op mijn mond.’

Maar God weet van geen ophouden,

het lijkt alsof hij nu pas echt goed op dreef komt.

Gods antwoord is een antwoord waar ik me heel ongemakkelijk bij voel.

In plaats van op Jobs vragen in te gaan,

maakt God duidelijk hoe de verhoudingen liggen.

God reageert met overdonderend machtsvertoon,

maar is dat wel eerlijk?

Verstopt God zich achter zijn grootheid,

om geen antwoord te hoeven geven?

Tot overmaat van ramp lijkt Gods antwoord veel

op wat Jobs vrienden al eerder hadden ingebracht.

Vooraf op de inbreng van Elihu, vriend nummer 4.

Hij zegt, in Job 37:

‘Laat dit tot je doordringen, Job,

sta even stil en heb oog voor Gods wonderen.

Weet jij hoe God ze onder zijn bevel brengt,

hoe zijn licht de wolken doorboort?

Weet jij hoe de wolken blijven zweven,

hoe hij die alles weet zijn wonderen verricht?’

Het lijkt wel alsof God verdergaat waar Elihu gestopt is.

Wat moet Job met zo’n antwoord van God?

Wat moeten wij ermee?

Stoppen met vragen stellen,

omdat we God toch niet kunnen begrijpen?

Onze mond houden, omdat God te groot voor ons is?

2. Een echt antwoord!

dia 6 – 1 God antwoord, daar is hij niet te groot voor
Tóch is dit het antwoord dat Job krijgt,
en het is precies het antwoord dat hij nodig heeft!
Job krijgt van God een écht antwoord,
een antwoord waar hij verder mee kan.

Neem alleen al het feit dát God antwoordt.
Dat is een grote verrassing!
Job had er steeds om gevraagd:
'laat God toch antwoord geven!'
Maar z'n vrienden hadden het bijna uit zijn hoofd gepraat.
'Moet God jou antwoord geven?
Wie denk je wel niet dat je bent?
God is groot, heilig en verheven.
Denk je echt dat God geen betere dingen te doen heeft
dan op jouw brutale vragen te antwoorden?'
Ja, God vertelt Job hoe groot, heilig en verheven hij is.
Daar hadden Jobs vrienden gelijk in.
Maar hoe verheven God ook is,
hij is niet te verheven om Job antwoord te geven.
God had kunnen zwijgen, dat viel te verwachten,
maar God geeft antwoord, hij komt dichtbij.
Daarin krijgen Jobs vrienden ongelijk!

dia 7 – 2 God relativeert met humor
En ja, Job wordt gecorrigeerd.
God doet Jobs pleidooien af als 'woorden vol onverstand.'
Dat hadden de vrienden óók steeds tegen Job gezegd,
maar toen werd Job er alleen maar bozer van.
Van God accepteert Job het wel!

God zegt het dan ook op een andere manier.
Jobs vrienden wezen hem fel terecht.
Bijna in paniek: 'Job, je hebt het wel tegen God,
hoe durf je zulke taal uit te slaan?!
Met God valt niet te spotten!'
Gods toon is heel anders.
'Oké Job, daar ben ik.

Ik begrijp dat je wat vragen voor me hebt.
Maar ik wil eerst jou wat vragen stellen.
Jij weet het toch allemaal zo goed?
Misschien moeten we maar eens van plek wisselen.
Dat jij even mijn plek in de hemel inneemt,
want jij weet precies wat ik zou moeten doen.
Maar kun jij dat wel?
Misschien moet je eerst maar eens examen doen.
Laten we beginnen met een examen 'scheppen'.
Ben je er klaar voor?
Dan doen we daarna een examen over de 'dierenwereld'.'

Merk je het verschil?
Bij de vrienden is het bittere ernst,
want volgens hen tast Job God in zijn eer aan,
en nu moeten zij voor Gods hoogverheven naam opkomen,
en ze trekken er een somber gezicht bij
waar je zo al bang van zou worden.
Maar God gebruikt humor!
Hij blijft vriendelijk doorvragen,
tot Job niet anders kan dan lachen om zichzelf:
'niet te geloven wat een onzin ik heb uitgekraamd...'
Is God door Job in zijn eer aangetast?
Welnee! God heeft, in tegenstelling tot de vrienden,
een prima relativeringsvermogen!

dia 8 – docent

Dat is heerlijk!

Wat maakt het een verschil of iemand kan relativeren.

Bijvoorbeeld een docent op een middelbare school.

Die kan natuurlijk heel wat over zich heen krijgen.

'Wat bent u oneerlijk, u hebt gewoon een hekel aan me!'

Zonder relativeringsvermogen loopt dat direct uit de hand:

'heb je commentaar? ga je maar melden, jij mag nablijven.'

Een docent mét relativeringsvermogen

weet het naar een grap te draaien die alle spanning weer uit
de lucht haalt.

Dát doet God dus.

dia 9 – 3 er is zo veel waar geen reden achter zit
Gods toon is heel anders dan die van de vrienden.

Maar ook inhoudelijk zegt God meer.

Ik noemde al even de dierenwereld.

Er komen nogal wat dieren langs in Gods vragenvuur.

Het struisvogelvrouwtje bijvoorbeeld, in Job 39.

Door God niet gezegend met ook maar het kleinste beetje
verstand.

Ze klapwiekt met haar vleugels, maar komt niet van de grond,
is te lui om op haar eieren te broeden, dus laat ze ze in het
zand liggen,

vergeet waar ze ze heeft neergelegd, en gaat er zelf op staan...

Ze is nergens goed voor, maar o wat is ze snel!

dia 10 – loch ness

Of neem die 'krokodil', waar we over hebben gelezen.

Wel een vreemde beschrijving van een krokodil trouwens:

'brandende fakkels komen uit zijn bek, vonkenregens vliegen
door de lucht.'

Klinkt eerder als een draak.

In de Bijbel in Gewone Taal is het dan ook geen krokodil meer:
het is 'de draak Leviatan.'

Leviatan: dat is wat er in het Hebreeuws staat.

De Leviatan is een prehistorisch monster,

een soort bijbelse versie van het monster van Loch Ness.

Dit monster is nog 10 keer indrukwekkender dan een krokodil.

Krokodillen vangen kan nog een sport zijn,

maar bij Leviatan láát je dat wel!

En God speelt ermee, dat is Psalm 104, alsof het een badeendje
is.

Dus vergeet die krokodil, en net zo goed het nijlpaard:

de Bijbel in Gewone Taal slaat de spijker op z'n kop:

het is de draak Leviatan en het monster Behemot.

Wat wil God met al die dieren zeggen?

God wijst op de meest nutteloze,

maar ook op de gevaarlijkste dieren.

Stuk voor stuk dieren waar de mens niets aan heeft.

Tóch heeft God ze gemaakt, gewild,
en geniet God ervan met volle teugen.

God zegt: 'kijk toch om je heen!

Er is zoveel in de wereld wat jullie, mensen, zinloos zouden
noemen.

Zo heb ik het gemaakt!

Probeer toch niet overal een reden achter te zoeken.

Niet in de dierenwereld, maar ook niet als het leven
tegenzit.'

Het is erkenning voor Job: 'dat jij zo lijdt, is geen straf,
er is geen reden, jij hebt niets verkeerd gedaan.'

dia 11 – voor Jób is het een antwoord!

Voor Job is het een antwoord.

Ik snap best dat je het een vreemd antwoord blijft vinden,
maar het is aan Job of dit antwoord van God genoeg is.

En dat is het: meer dan genoeg.

Job 42: 'eerder had ik slechts over u gehoord,
maar nu heb ik u met eigen ogen aanschouwd.'

Job kende God van horen zeggen,
nu heeft hij oog in oog met God gestaan.

Wát God precies gezegd heeft, dat doet er niet eens zoveel
toe.

Job heeft God ontmoet, ja, hem in de ogen gekeken!

3. Oog in oog?

dia 12 – kunnen wij oog in oog staan met God?

Dat moet fantastisch zijn: oog in oog staan met God.

Laatst vroeg ik de jongeren op catechisatie:

stel je voor dat je morgen een ontmoeting met God hebt,
en dat je hem 1 vraag mag stellen.

Welke vraag zou je stellen?

We konden heel wat vragen bedenken,

maar 1 van de jongeren zei:

'ik denk dat als ik God ontmoet, ik helemaal geen vragen meer

heb!'

Dát is precies wat Job ervaart:

hij ontmoet God, en zijn vragen vallen weg!

Dat is mooi voor Job.

Maar misschien maakt het je ook wel een beetje jaloers.

Jij hebt ook je vragen aan God,

maar jij hebt God niet in de ogen mogen kijken.

Het zal best zo zijn, dat als je oog in oog met God staat,

al je vragen er in één keer niet meer toe doen,

maar niet iedereen krijgt zo'n bijzondere ervaring als Job.

Kunnen wij ook oog in oog met God staan?

dia 13 – nee: ons zicht op God is beperkt

Het antwoord heeft 2 kanten.

Aan de ene kant: zo'n ontmoeting met God,

waar je met eigen ogen God mag zien,

is ook in de bijbel een grote uitzondering.

In heel de bijbel is er het verlangen om God te zien.

Neem bijvoorbeeld 1 Korintiërs 13:

'Nu kijken we nog in een wazige spiegel,

maar straks staan we oog in oog.

Nu is mijn kennen nog beperkt,

maar straks zal ik volledig kennen,

zoals ik zelf gekend ben.'

dia 14 – ja: in Jezus Christus ontmoeten we God

Toch is er ook een andere kant.

Job krijgt antwoord vanuit een storm.

Later is God nog veel dichterbij gekomen.

Toen Jezus op aarde kwam.

Niet meer in een storm,

maar midden in het rauwe dagelijkse leven.

Aan Job maakt God zich bekend,

maar Jezus Christus laat nog veel meer zien van wie God is.

Nog veel meer dan Job mogen wij weten hoe God is:

een God die alles op alles zet om deze wereld te redden,

die daar zichzelf voor geeft.

Wij hoeven ons nooit meer, zoals Job,
af te vragen of God wel vóór ons is.
Christus is Gods antwoord aan ons.
De heilige, verheven Heer die dichtbij komt.
Als ik bedenk wat Jezus heeft gedaan, als ik kijk naar het
kruis,
dan vallen mijn vragen weg!
Wanneer we Christus zien,
hem ontmoeten door zijn Woord en Geest,
dan staan we oog in oog!

4. Een levende relatie

dia 15 – ga met God om als persoon!
Job leert God op een nieuwe manier kennen:
niet meer van horen zeggen, maar oog in oog.
Voor hem is God van een abstracte macht
veranderd in een persoon.
Hij krijgt een levende relatie met de Heer.

dia 16 – weer
Maak van God geen abstracte macht!
Zoals bijvoorbeeld het weer dat is.
Het weer kan grote invloed op ons leven hebben,
denk aan stormen en overstromingen, maar ook droogte,
maar op het weer hebben we geen enkele invloed.
Het weer is een macht waar wij niets over te zeggen hebben.
Het weer doet maar wat, en wij kunnen ons er maar beter op
aanpassen.
Zo is God dus niet!
Hij is een persoon,
dus vergeet nooit dat je met hem als persoon mag omgaan!
Kén hem, zíe hem!

dia 17 = dia 15
Praten óver God, dat is prima, niets mis mee,
maar laat het nooit ten koste gaan van praten mét hem!
Ik vind het razend interessant om over God na te denken en te
praten,

dat is ook de enige manier waarop je een studie theologie kunt afronden,
maar als het blijft bij praten óver God,
dan maak je van God een abstracte macht.
Maar God wil met ons omgaan, persoonlijk!
Hij wil tot je spreken en naar je luisteren,
wanneer je in aanbidding naar hem toe gaat.
Door de Geest mag je een levende relatie met God hebben.

Dus blijf hem zoeken als persoon.
Ook als het tegenzit, als God je tegenvalt,
als je niets van hem merkt, hij ver weg lijkt:
leg je daar niet bij neer, maar blijf bidden, blijf hem zoeken.
Nu kijken we nog in een wazige spiegel,
maar straks staan we oog in oog!
Amen.

Job 42 | Job krijgt gelijk

Ben je wel eens brutaal? Job was brutaal geweest tegen God. Toch wordt God niet boos op hem, maar op zijn vrienden! Job krijgt gelijk, en dan komt het weer goed met hem. Van Job mogen we leren dat het goed komt!

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: -Bid, bid, zoek, zoek (Martin Koornstra)

-Hij alleen (Kids Opwekking 139)

-We zijn hier bij elkaar om de koning te ontmoeten (Opwekking 573)

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Psalm 84 : 1 en 3

Gebed

Lezen: Job 42 : 7 – 17 (BGT)

Luisterlied: Good, good Father (Chris Tomlin)

Preek

Zingen: -Een plek op deze aarde (Kids Opwekking 277)

-God van trouw (Opwekking 542)

Onderwijs doop

Zingen: Zegenwens (Elly en Rikkert)

Bediening doop

Zingen: Groot is uw trouw o Heer (GKB Gezang 160)

Gebed

Mededelingen

Collecte

Zingen: Zijn trouw kleurt de morgen (Opwekking 711)

Zegen

Job krijgt gelijk

Inleiding

dia 1 – boos

‘Nee, ik heb geen zin!’

Loes is heerlijk aan het spelen, maar van papa moet ze opruimen.

En opruimen is stom!

‘Weet ik,’ zegt papa, ‘natuurlijk heb je geen zin om op te ruimen,

maar het moet wel gebeuren.

Dus ga toch maar even opruimen.’

‘Nee, ik zei toch ik geen zin heb!

Doe het lekker zelf!’

Dat is papa dus niet van plan.

‘Jij hebt ermee gespeeld,

dus dan moet je het ook zelf opruimen.'

Maar Loes heeft echt geen zin.

'Dan laten we het toch gewoon lekker liggen, morgen ga ik er toch weer mee spelen.'

Dat vind papa geen goed idee:

'je weet best dat als je ergens mee speelt, dat je het dan ook weer moet opruimen.

Dus nu niet langer zeuren, je had al lang klaar kunnen zijn.'

'Jij bent stom, papa,' zegt Loes.

'En jij brutaal, en nu aan de slag.'

'Nee, ik doe het niet!'

Nu heeft Loes de smaak te pakken:

'jij wilt altijd dat het hier netjes is, dan ga je toch lekker zelf opruimen.

Ik vind het helemaal niet erg als het een rommel is!'

'Loes...' probeert papa nog, maar Loes luistert al niet meer.

'Houd je mond papa,

ik heb het toch gezegd: ik doe het niet!

Ik luister lekker niet meer naar je.

Ik vind jou stom en ik vind mama stom.

Ik ga nooit meer opruimen,

het is kindermishandeling,

dat doen jullie maar lekker zelf.'

Loes stampt boos de trap op.

Papa roept nog: 'maar Loes...'

Loes schreeuwt terug: 'nee, ik luister niet,

je zegt toch alleen maar stomme dingen!'

En ze gooit de deur van haar slaapkamer hard achter zich dicht.

BAM!

Loes heeft gelijk, opruimen is stom, maar ze doet wel een beetje brutaal...

Wie is er ook wel eens een beetje brutaal?

Tegen je ouders, tegen je juf, of tegen wie ook maar.

Wie is er wel eens brutaal?

O, en ik geloof er niets van dat alleen kinderen brutaal zijn!

1. Een beetje brutaal?

dia 2 – een beetje brutaal?

Vandaag gaat het ook over iemand die brutaal is.

Hij heet Job.

Job is de rijkste man van de hele wereld.

We hebben geprobeerd of Job vandaag bij ons in de kerk kon komen.

Job had best gewild, maar helaas lukte niet.

Maar hij heeft een van zijn vrienden naar ons toegestuurd, volgens Job kan die vriend alles vertellen over wat er met Job is gebeurd.

Dus kom er maar bij!

dia 3 – interview

I: dames en heren, jongens en meisjes, ik stel u voor aan...

eh, wat was je naam ook alweer.

E: Elifaz.

I: Eli-wat?

E: nee, Eli-faz

I: wat een vreemde naam.

Goed mensen, nogmaals:

ik stel u voor aan Elifaz!

I: Elifaz, jij kent Job goed.

E: ja, dat kun je wel zeggen ja!

We waren de dikste vrienden op school,

Job en ik zaten altijd naast elkaar.

Maar Job was veel slimmer dan ik:

ik spiekte altijd bij Job, en zo heb ik mijn diploma gehaald.

I: en toen jullie van school af waren?

E: toen zagen we elkaar niet meer zo vaak.

Ik had het druk met mijn boerderij,

en Job had overal in het land boerderijen.

Job was vaak op reis, dan was hij weer hier, dan weer daar.

I: maar jullie zijn vrienden gebleven

E: ja, natuurlijk – niemand is zo'n goede vriend als Job!

I: ik hoorde dat het een tijdje niet zo goed ging met Job

E: niet zo goed, niet zo goed?! Het ging ronduit slecht!

Op een dag werd Job wakker en was er nog niets aan de hand, maar 's avonds was hij alles kwijt.

Zijn boerderijen, zijn dieren, zijn geld, zijn knechten, zelfs zijn kinderen.

I: wat erg!

E: ja, toen ik het hoorde schrok ik heel erg

I: dat kan ik me voorstellen

E: ik heb direct mijn kameel gezadeld en ben naar Job toe gegaan

I: wat goed van je!

E: ik kon niet anders, ik móest er gewoon zijn

I: en toen?

E: er waren nog 2 andere vrienden, we hebben met Job gehuild, dat was goed, maar toen begon Job te mopperen...

I: nou en? als je zoveel kwijt bent geraakt, dan mag je toch wel mopperen?

E: ja, maar Job zei verkeerde dingen.

Job was echt boos op God

en zei tegen God dat God oneerlijk is!

Dat kan toch niet?!

I: dat is wel een beetje brutaal ja

E: precies! dat vond ik dus ook,

dus ik zei tegen Job dat hij het wel over God had, en dat je voor God respect moet hebben.

I: en dat had Job niet?

E: nee! Job was zó brutaal.

En als het nou tegen zijn vader of moeder was, maar Job was brutaal tegen God!

Dus daar heb ik wat van gezegd.

I: en, wat vond Job ervan?

E: Job werd alleen maar bozer en brutaler.

I: maar het is goed gekomen met Job!

E: ja, ik had het helemaal verkeerd.

Ik dacht dat God wel boos zou zijn op Job,
omdat Job zulke lelijke dingen over God had gezegd,
maar God werd niet boos op Job.

God werd boos op mij!

I: op jou?!

E: ja, op mij en mijn vrienden.

En toen heeft Job voor ons gebeden,
toen pas was God niet boos meer.

En daarna werd Job weer de rijkste man van de wereld.

I: dank je wel Elifaz.

Graag een applaus voor Elifaz!

2. God geeft Job gelijk

dia 4 – Jobs vrienden

Wat een vreemd verhaal hè?

Job flapt er van alles uit tegen God,
heeft dingen gezegd die hij niet had moeten zeggen,
en tóch krijgt Job van God gelijk!

En God weet heus wel dat Job brutaal was,
dat heeft God allemaal gehoord.

God heeft het zelfs tegen Job gezegd:

‘Job, hoe durf je aan mijn wijsheid te twijfelen.’

Dan moet God toch boos zijn op Job?

Maar nee hoor, nu zegt God:

‘mijn dienaar Job heeft goed over mij gesproken.’

dia 5 – gebed Job

Elifaz en zijn vrienden snappen er niets van.

‘Job gelijk? Hoe kan dat nou?!’

En wij dan?

Wij zijn toch steeds voor God opgekomen?’

Maar God zegt: ‘Elifaz, ik ben boos op jou en je vrienden.’

‘Hè,’ denkt Elifaz, ‘boos op ons, wat gebeurt hier?!’

‘Ja, ik ben boos op jullie.

Jullie dachten dat jullie mij precies begrepen,
maar niemand kan mij begrijpen.

Wie denk je wel niet dat je bent?!

Jullie hebben Job aangevallen, terwijl hij jullie zo nodig had.

Nu wordt het omgedraaid: jullie hebben Job nodig.

Ik ben zo boos op jullie,

ik wil niet meer naar jullie luisteren.

Vraag Job maar of hij voor je wil bidden,

naar Job zal ik luisteren.

Alleen als Job het mij vraagt, zal ik jullie geen straf geven.'

Zo gebeurt het. Job bidt.

'God in de hemel, vergeef mijn vrienden toch!

Ik wil niet dat u ze straft. Ze blijven mijn vrienden.

Alstublieft, God, vergeef hen!

Amen.'

En God luistert naar Job!

dia 6 – weer rijk

God geeft Job gelijk, daarom krijgt Job alles terug.

Nee, hij krijgt zelfs 2 keer zo veel!

In die tijd was het zo dat als je iets had gestolen en je werd gepakt, dan moest je het dubbel terugbetalen.

Wie is er vandaag op de fiets naar de kerk gekomen?

Als ik nu jouw fiets steel,

en jij hebt het gezien en vertelt aan de politie dat ik het heb gedaan,

dan moet ik jou 2 fietsen teruggeven.

Zo ging dat in de tijd van Job.

Nu geeft God Job alles dubbel terug.

Daarmee zegt God: 'Job, jij kon er niets aan doen,

het was niet jouw schuld dat je alles bent kwijtgeraakt.

Ik heb alles van je afgepakt,

probeer niet te begrijpen waarom,

maar denk niet dat ik je wilde straffen.

jij bent onschuldig, Job, je hebt gelijk!'

Het verhaal van Job loopt goed af.
Hij is weer de rijkste man van de wereld, net als vroeger.
Natuurlijk is Job veranderd.
Hij zal vast nog wel eens verdrietig zijn
om alles wat er gebeurd is.
Ik denk dat hij zijn kinderen nog elke dag mist.
En Job snapt het nog steeds niet allemaal,
maar dat hoeft hij ook niet:
hij vertrouwt dat God doet wat goed is.
Het zit goed tussen God en Job.
Dat is het mooie einde van Jobs verhaal.

Veel verder in de bijbel wordt Job weer genoemd.
Het is in een brief van Jakobus, een broertje van Jezus.
Hij schrijft: 'Denk ook eens aan Job.
Jullie weten hoeveel geduld hij had.
En jullie weten hoe goed het met hem afgelopen is.
De Heer liet hem niet in de steek.
Want de Heer is goed en vol liefde.'

dia 7 – vragen

Soms is het leven verschrikkelijk oneerlijk.
Soms snap ik niets van God.
Wat kun je veel vragen hebben.
Waarom wordt ik gepest?
Waarom is opa dood?
Waarom hebben we geen geld voor vakantie.
Waarom snapt niet mij?
Waarom doet mijn been elke dag zeer?
Waarom ben ik zo alleen?
Waarom voel ik me somber?

dia 8 – wederkomst

Dan mag je van Job leren: het komt goed!
God wil ook niet dat het oneerlijk is,
en daarom doet hij alles om het goed te maken.
Met al die dingen in jouw leven die zo oneerlijk zijn,
maar ook met de grote problemen van de wereld.

God doet alles om het goed te maken.
Daarom kwam Jezus naar de aarde.
Daarom werd hij gekruisigd, en is hij opgestaan.
Jezus komt terug, en dan wordt het prachtig.
Jezus komt met een wereld waar we niet uitgekeken raken,
waar we van de ene verbazing in de andere zullen vallen.
Alles komt goed!

3. Ga naar God!

dia 9 – bidden

En daarom: ga naar God!

Ook als je niets van God snapt.

Ook als je, net als Job, het leven oneerlijk vindt.

Blijf met God praten, wat er ook gebeurt.

Het is beter om brutaal tegen God te zijn,

dan te denken dat het God toch niets kan schelen

hoe het met jou gaat.

God is te vertrouwen – laat hem niet los!

dia 10 – doop

André en Letty, vandaag laten jullie Samuël Manasse dopen.

Soms geef je een kind een naam

omdat je het gewoon een mooie naam vind.

Jullie hebben je zoon een naam met een bijzondere betekenis
gegeven.

Ik vind dat een prachtig getuigenis.

Samuël betekent: God luistert!

Jullie hebben moeilijke dingen meegemaakt:

Letty, jouw ouders zijn overleden, en André, jouw moeder is
overleden,

en toch zeggen jullie: God luistert!

Net als Job hebben jullie gemerkt

dat als je naar God blijft gaan, hij luistert!

En Manasse, dat betekent: God laat het verleden vergeten.

Natuurlijk denk je nog wel eens aan hoe het was,

maar jullie durven met God vooruit te kijken,

nieuwsgierig naar wat hij allemaal nog zal doen.

Vandaag wordt Samuël Manasse gedoopt:
het teken van een nieuw begin.
En met Jezus heeft hij, hebben jullie, hebben wij,
een prachtige toekomst!
Amen.

Job 3-37 | Wanneer de waarheid een leugen wordt

Mooie praatjes, goedkope waarheden: ze komen maar al te vaak voor. Job krijgt van zijn vrienden de waarheid te horen. Waar op zich niks mis mee is. Maar in plaats van er voor Job te zijn, slaan ze hem met de waarheid om de horen. Zo wordt zelfs de waarheid een leugen!

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 407

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: LvK Psalm 73 : 1, 9 en 10

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Job 15 : 17 – 16 : 22

Zingen: Psalm 88 : 1, 4 en 5 (LvK=GKB)

Preek over Job 3 – 37

Zingen: Opwekking 687

Kinderen terug

Zingen: GKB Gezang 176b (als wetslezing)

Gebed

Mededelingen

Collecte

Zingen: GKB Gezang 163 : 1, 2 en 3

Zegen

Wanneer de waarheid een leugen wordt

Inleiding

dia 1 – regen

Laat ik vandaag beginnen met Nederlands favoriete
gespreksonderwerp: het weer.

Dat was me het weekje wel!

Wat een regen...

Dinsdagmiddag kreeg ik de volle lading.

Ik haalde Daniël van school.

Toen ik om 14:10 de deur uit stapte, was er niets aan de hand.

Een minuut later volgde een hoosbui.

Zo erg dat ik op het bolwerk onder een boom heb geschuild.

Ik was niet de enige, en we raakten aan de praat.

Over het weer uiteraard, waarover anders!

‘Na regen komt zonneschijn,’ hielden we onszelf voor.

Inderdaad: nog geen 5 minuten later

fietste ik in een waterig zonnetje met Daniël naar huis.

Ik was al doorweekt, daar hielp geen zon meer tegen,

maar het klopt: ‘na regen komt zonneschijn.’

Er is geen speld tussen te krijgen.

Ok, de regen houdt niet altijd binnen 5 minuten op,

soms moet je een paar uur wachten,

in een heel uitzonderlijk geval regent het dagenlang,

maar uiteindelijk komt de zon weer.

Het is dus waar: ‘na regen komt zonneschijn.’

dia 2 – kaartje

Maar nu een idioot idee.

Het is niet alleen in Nederland een natte boel.

De wereld wordt geteisterd door overstromingen en orkanen.

Onder andere St. Maarten is zwaar getroffen.

Stel dat wij hen willen bemoedigen.

We laten een kaartje rondgaan met een mooie blauwe lucht,
op de achterkant schrijven we

‘na regen komt zonneschijn, groetjes uit Franeker,’

we schrijven allemaal onze naam op het kaartje

en sturen het naar een kerk op St. Maarten...

Ik hoop dat we het er over eens zijn: zo iets doe je niet!

‘Na regen komt zonneschijn’, dat zal waar zijn,

maar dit is niet het moment om deze waarheid als een koe

aan de bewoners van het zwaar getroffen St. Maarten voor te
houden.

Hoe waar het ook is, het zouden goedkope praatjes zijn,
woorden die afbreken, in plaats van bemoedigen.

dia 3 – wanneer de waarheid een leugen wordt

Iets kan nog zo waar zijn,

maar tegelijk nergens op slaan,

ja, zelfs een leugen worden.

Daar gaat het vanmorgen over.

Vanuit Job 3 – 37 staan we stil bij het thema:

‘wanneer de waarheid een leugen wordt’.

Ja, je hoort het goed, een preek over 35 hoofdstukken.

1. Het debat: een overzicht

dia 4 – Job: alles kwijt, behalve zijn geloof en vrienden

Vorige week zijn we met het boek Job begonnen.

We leerden Job kennen als een goed mens, rechtschapen en
onberispelijk.

Maar Satan vraagt zich af hoe echt Jobs geloof eigenlijk is,

hij beschuldigt God van omkooppraktijken,

en krijgt van God toestemming Job in het ongeluk te storten.

Job houdt niets over, behalve zijn geloof.

En zijn vrienden!

Hoofdstuk 2 eindigt met de komst van 3 vrienden, Elifaz, Bildad en Sofar.

En wát voor vrienden!

Ze wonen niet om de hoek,
maar horen wat er met hun vriend Job is gebeurd.

Wat doe je dan?

Misschien heb je geen idee hoe je moet reageren, dus reageer je maar niet.

Of je stuurt een kaartje – ter bemoediging.

Deze vrienden niet: ze gaan op reis, ze willen bij Job zijn.

Eenmaal aangekomen gaan ze naast Job zitten,

huilen en schreeuwen met Job mee

en maken zich de pijn van hun vriend eigen.

Hier zijn geen woorden voor, dus houden ze hun mond.

dia 5 – overzicht

Een week lang zitten ze daar, verbijsterd.

Dan barst Job uit in een lange klaagzang,

en begint het gedeelte waar het vandaag om gaat: Job 3-37.

Dat is natuurlijk te lang om vandaag te lezen,

in het leesrooster is het over 5 weken verdeeld,

maar ik wil vandaag graag een overzicht geven over die hoofdstukken,

en ik hoop dat het je ook helpt als je de hoofdstukken zelf leest.

Het begint met Jobs klacht, Job 3.

Job wil dood: was hij maar nooit geboren!

Job vervloekt niet God, maar wel zijn geboortedag.

Het is pikzwart: 'waarom ben ik niet in mijn moeders schoot gestorven,

niet gestikt toen ik ter wereld kwam!'

Het wordt de 3 vrienden te gortig.

Job slaat door, ze kunnen het niet meer aanhoren.

Ze doorbreken hun zwijgen met lange betogen

in 3 gespreksronden.

Elifaz mag het spits afbijten, in Job 4.

Hij begint meelevend.

'Kun je verdragen dat iemand het woord tot je richt?'

Toch kan Elifaz zijn mond niet langer houden.

Hij probeert Job moed in te praten:

'kom op Job, jij stond altijd met een bemoediging klaar, nu zit je zelf in de put en verlies je de moed?!'

Maar hoe meelevend Elifaz het ook aanpakt, al snel komt de aap uit de mouw:

'wie onrecht ploegt, wie ramspoed zaait, zal het ook oogsten.'

Dát is het uitgangspunt van Elifaz.

En even later: 'gelukkig de mens die door God wordt getuchtigd,

wijs daarom de straf van de Ontzagwekkende niet af.'

Job moet leren van zijn straf, dan wacht hem een mooie toekomst.

Job moet daar niets van weten.

Hij antwoordt, Job 6.

'Weeg mijn verdriet en mijn boosheid.'

Kom toch niet aanzetten met deze praatjes!

Heb je wel door hoe diep mijn lijden is?

Natuurlijk heb ik dingen gezegd die ik misschien anders had moeten zeggen,

maar neem me serieus!

Het is tegen dovemansoren gericht.

Bildad gaat verder, Job 8.

Bij hem geen meelevende woorden,

Bildad gaat recht op zijn doel af.

'Al die woorden van je, ze zijn niets dan wind.'

Bildad wil maar één ding: God verdedigen.

Gód is goed, Gód is betrouwbaar, nooit zal Gód onschuldigen verachten,

dús het probleem ligt bij Job.

Maar Job houdt vol: ik ben onschuldig.

Voor Sofar is de maat vol.

Hij pakt Job rechtstreeks aan, Job 11.

'Zo'n zwetser krijgt toch niet zomaar gelijk?'

Job moet zich niet langer verstoppen

maar voor God erkennen dat hij fout zit.

Job reageert cynisch, Job 12.

'Ja, jullie zijn werkelijk onovertroffen,

met jullie zal de wijsheid sterven!'

Dan volgt de tweede ronde, waar we uit hebben gelezen.

Job en zijn vrienden komen niet dichterbij elkaar.

Ook de derde ronde brengt hen niets verder: de posities zijn duidelijk.

Bildad is kort van stof, Sofar heeft niets meer toe te voegen.

Job krijgt het laatste woord, Job 26-31.

Hij blijft volhouden dat hij onschuldig is.

De gesprekken lijken voorbij,

maar opeens is daar Elihu, een vierde vriend.

5 Hoofdstukken lang voert hij het woord, maar draagt weinig nieuws aan.

dia 6 – het resultaat: onbegrip en verwijdering

Het is zo'n oeverloze discussie,

waar standpunten steeds worden herhaald,

maar waar de deelnemers compleet langs elkaar heen praten.

Misschien voer je wel eens zulke gesprekken:

dat wat jij zegt maar niet binnenkomt bij de ander.

Het eind van het liedje

is dat Job en zijn vrienden alleen maar verder van elkaar verwijderd zijn.

Ze zijn beland in een heuse patstelling.

2. Wanneer de waarheid een leugen wordt

dia 7 – wat de vrienden zeggen: op zich waar

Dat gebeurt dus in Job 3-37.

Maar nu een stapje naar achteren: wat moet je ermee?

In Job 42 maakt God duidelijk

dat Jobs vrienden niet goed over God gesproken hebben.

Kun je deze hoofdstukken dan niet net zo goed overslaan?

Nee.

Ook van de vrienden van Job valt te leren.

Over het algemeen is het waar wat ze zeggen.

Jobs vrienden praten geen onzin.

In 1 Korintiërs 3 schrijft Paulus:

‘wat in de wereld wijsheid is, is dwaasheid bij God,
want er staat geschreven:

“hij vangt de wijzen in hun eigen sluwheid.”’

‘Er staat geschreven’ – ja: in het eerste betoog van Elifaz.

Oftewel – als je deze hoofdstukken doorleest,

hoef je echt niet de hele tijd te denken: ‘dit klopt niet.’

Er staan ware, leerzame dingen in deze hoofdstukken.

Zelf de kern van het verhaal van Jobs vrienden is op zich
waar.

God straft geen onschuldigen – klopt!

God is niet onbetrouwbaar – klopt!

Belijd je zonden voor God – goed plan!

Zoals Elifaz het in Job 15 zegt:

de goddeloze ontkomt niet aan de duisternis – klopt!

Elifaz verzint het dan ook niet zelf:

‘dit is wat wijze mannen zeggen.’

dia 8 – maar toch een leugen!

Het is op zich waar.

En toch... is het een leugen!

Jobs klacht is terecht: ‘dit soort dingen heb ik al zo vaak
gehoord,

niets dan ellende brengt mij jullie troost.

Een eindeloze stroom van lege woorden!’

Het kan nog zo waar zijn,

maar in de situatie van Job is het goedkoop geklets.

dia 9 – Job heeft er niets aan

In de eerste plaats omdat Job er niets aan heeft.

In plaats van dat z’n vrienden Job een luisterend oor bieden,

hem serieus nemen en hun best doen hem te begrijpen,
slaan ze Job met de waarheid om de oren.
Als jij door een moeilijke periode heengaat,
het even zwart is in jouw leven, wat wil je dan van anderen?
Een theoretisch verhaal over waarom je door deze periode heen
moet,
of liever dat iemand jouw vragen met je mee-stelt,
het ook niet snapt en boos is om wat jou overkomt?
Job zit niet te wachten op waarheid, Job heeft steun nodig.

dia 10 – het klopt in Jobs situatie niet
Bovendien klopt het in Jobs situatie niet.
Het zal waar zijn dat God de rechtvaardige zegent,
en dat de goddeloze zijn straf niet ontloopt,
maar Job is rechtvaardig!
Dat is precies het punt:
Job heeft zijn ellende niet aan zichzelf te danken!
Dat wil er bij de vrienden niet in.
Voor hen is het zwart/wit:
als Job door zoveel rampspoed getroffen wordt,
dan móet het wel een straf van God zijn.
Deze vrienden zouden zelfs Jezus nog willen bekeren:
'je komt niet zomaar aan het kruis,
dus geef je zonden nou maar toe!'

Daarmee maken de vrienden het voor Job alleen maar erger.
Job heeft medestanders nodig.
Zoals de vrienden begonnen.
Nu vallen ze Job aan.
Met zulke vrienden kan Satan glimlachend achteroverleunen.
Ze komen met de afstandelijke waarheid,
in plaats van Job als persoon serieus te nemen,
en daarmee worden het vrome leugens.

Ik hoop dat je denkt: 'elkaar met de waarheid om de oren
slaan,
waar heeft 'ie het over?!'
Maar ik ben bang dat het maar al te herkenbaar is.

Dat we ook in de kerk de Jobs van vandaag de les lezen,
en vervolgens kwijt raken...

Mag je in de kerk je masker laten vallen,

laten zien wat er in je hart leeft,

zonder dat je er op wordt aangevallen?

Kun je vertellen dat je boos bent op God,

zonder dat de ander God gaat verdedigen?

Kun je die vretende twijfel delen,

of krijg je te horen dat je maar gewoon moet geloven?

Mooie waarheden, maar je kunt er niets mee...

dia 11 – God neemt je wél serieus!

Bij God kun je het kwijt!

Dat is niet omdat Job zulke vriendelijke dingen over God zegt.

Job zegt ronduit dat God een vijand is.

God accepteert het.

Maar ergens beseft Job dat God hem wél serieus neemt.

Het zijn de lichtpuntjes.

‘Maar nog heb ik in de hemel mijn getuige,
nog heb ik daar mijn pleitbezorger.’

Of in Job 19: ‘ik weet: mijn redder leeft,

en hij zal ten slotte hier op aarde ingrijpen.’

God neemt Job serieus.

Zoals Jezus mensen serieus neemt.

Jij bent voor hem een open boek,

maar dat zal hij nooit tegen je gebruiken.

Ja, de Farizeeën, die graag schermden met de waarheid,

zij werden door Jezus de les gelezen.

Maar wie met echte problemen bij Jezus komt,

vindt in Jezus een ware vriend,

die naast je komt zitten, luistert, je serieus neemt,

bij wie je veilig bent.

3. Is waarheid relatief?

dia 12 – is waarheid relatief?

Iets kan nog zo waar zijn, maar toch een leugen.

Is waarheid dan relatief?

Is het 'ieder zijn eigen waarheid'?

Voor de één een aantrekkelijke gedachte,
voor de ander zal het een gruwel zijn.

dia 13 – de waarheid laat zich niet in een systeem persen

Waar het om gaat,

is dat je van de waarheid geen systeem kunt maken.

We houden ervan als dingen duidelijk zijn, zwart/wit.

Het is fijn om een beetje grip op het leven te hebben
met regels die altijd kloppen.

Met God is het net zo: we willen hem maar wat graag begrijpen.

Maar zo simpel is het niet.

Wat Jobs vrienden doen, is zich verschuilen in het systeem.

Het systeem is veilig, dat kennen ze.

Dat systeem moet overeind blijven staan,

stel je voor dat het systeem wordt opengebroken...

Dat kunnen ze niet aan!

Daarom sluiten ze hun ogen voor Job.

Job kan nog zo vaak zeggen dat hij rechtvaardig is,

maar rechtvaardig zijn en zoveel tegenspoed te verduren
krijgen,

dat past niet in het systeem, en kan dus niet waar zijn.

Het systeem moet blijven staan, ten koste van Job.

Maar de waarheid van God laat zich niet in een systeem persen.

Een klein voorbeeldje uit Job 16.

In vers 19 wordt God een 'pleitbezorger' genoemd.

In vers 21 moet er een oordeel worden geveld tussen mens en
God.

In het ene vers is God de tegenstander in de rechtbank,
in het andere vers de advocaat.

Tegenstander of advocaat, wat is het nu?

Dat krijg je niet in een systeem!

dia 14 – Jezus Christus: de Waarheid in persoon

Maar waarheid bestaat wel degelijk!

In Johannes 14 zegt Jezus:

'ik ben de weg, de waarheid en het leven.'

Waarheid is niet relatief,

waarheid is ook geen set leerstellingen,

maar waarheid is persoonlijk.

Jezus Christus is de waarheid in eigen persoon!

4. Maak geen leugen van de waarheid

dia 15 – in jouw leven: waar zoek je veiligheid?

Maak van die waarheid geen leugen.

Niet in je eigen leven.

Zoek je veiligheid niet in een systeem van waarheden.

Niet in leerstellingen waar niemand aan mag morrelen omdat je geloof dan instort.

Niet in hoe het nu precies zit met schepping en evolutie, of met vrouwen in de ambten.

Zoek het bij Jezus Christus, de waarheid zelf!

De bijbel is geen tekstenboek,

waar je altijd wel een waarheid uit kunt opdiepen,

maar het boek waar je Jezus Christus leert kennen, en zijn Vader, door de Geest.

Hij, die je niet met de waarheid om de oren slaat, maar als vriend naast je gaat staan.

dia 16 – naar anderen: hoe ga je naar hen toe?

Maak geen leugen van de waarheid: ook niet naar anderen toe.

Soms ligt het misschien op het puntje van je tong, maar slik het in!

Ik las laatst over iemand die een junk tegenkwam, en het inslikte er wat over te zeggen.

Er ontstond een vriendschap.

Maanden later vroeg die persoon

waarom die junk voor de vriendschap open stond.

'Omdat je niets van mijn verslaving gezegd hebt.'

Hij had liefde geproefd, en was afgekickt.

Of iets anders.

Wat zet je op een kaartje om iemand te condoleren?

Meestal zullen we kiezen voor een bemoedigende tekst.

Ik sprak eens iemand die overladen was met zulke kaartjes,
maar één kaart sprong eruit.

‘Wat verschrikkelijk’ stond erop.

Deze kaart was raak, kwam echt binnen.

Soms is het goed om die mooie bijbelteksten even achterwege te
laten,

en er gewoon te zijn.

Wij kunnen de neiging hebben

anderen eens even goed de waarheid te zeggen.

Zoek liever naar wat de ander beweegt,

en laat daar het licht van Christus schijnen,

belichaam daar Christus, de waarheid.

dia 17 – Jezus Christus: de kostbare Waarheid

Prijs God!

Hij slaat ons niet met de waarheid om de oren.

Hij is wars van goedkope praatjes.

In plaats daarvan gaf hij zijn Zoon.

Amen.

Job 1:1-2:10 | Lijden zonder reden

‘Waarom moet mij dit overkomen?’ Het leven is niet eerlijk.
Maar hoe zit dat met God? Daar kan Job over meepraten. Van de
ene op de andere dag raakt hij alles kwijt. Door toedoen van
God. Zonder reden. Wat moet je daar toch mee?

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag
ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik
ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 717 (Stil, mijn ziel)
Stil gebed
Votum en groet
Zingen: Psalmen voor Nu 130 (Uit de diepten)
Gebed
Kinderen naar club
Wetslezing: Deuteronomium 10 : 12 – 22
Zingen: Psalm 112 : 1 en 2 (LvK = GKB)
Lezen: Job 1 : 1 – 2 : 10
Zingen: Psalm 102 : 1, 2 en 5 (LvK = GKB)
Preek
Zingen: Bid met mij (Sela)
Kinderen terug
Onderwijs en viering avondmaal
Zingen: LvK Gezang 293 : 1, 2 en 4
Gebed
Mededelingen
Collecte
Zingen: Opwekking 770 (Ik zal er zijn)
Zegen

Lijden zonder reden

Inleiding

dia 1 – bloemetje

Wij geloven niet zo in 'zomaar'.

Als ik 'zomaar' een bloemetje voor Hanneke koop,
is er altijd wel een reden te bedenken.

Ik wil iets goedmaken,

bijvoorbeeld dat ik te veel avonden heb gewerkt,

ik wil graag dat Hanneke iets voor me doet,

zoals mijn overhemden strijken,

of ik wil gewoon laten zien dat ik van haar houd

en dat ik blij ben dat ze mijn vrouw is.

Wat de reden ook is: het is niet 'zomaar'.

'Zomaar' is als een wildvreemde je op straat een bloemetje aanbied.

We hebben van jongs af aan geleerd dat te wantrouwen.

'Nooit een snoepje van een onbekende aannemen.'

Waarom zou iemand je 'zomaar' een bloemetje geven?

Wat moet 'ie van je?

Probeert hij iets te verkopen?

Maakt hij reclame?

Er moet toch een reden zijn!

dia 2 – duw

Nu is een bloemetje krijgen nog leuk.

Hoe moeilijk het ook te geloven is dat je iets 'zomaar' krijgt,

uiteindelijk accepteren we het gewoon.

Heb jij ook eens geluk.

Maar hoe zit het met nare dingen?

Iemand geeft jou 'zomaar' een harde duw, waardoor jij struikelt.

Dat wil er bij ons gewoon niet in.

Na de eerste boosheid komt vanzelf de vraag waarom iemand zo doet.

Het is zelfs een begrip geworden, 'zinloos geweld', alsof geweld nog erger is als er geen reden is.

Misdadigers proberen we te begrijpen door een motief te zoeken voor hun daden: er moet toch een reden zijn?!

dia 3 – lijden zonder reden

Die is er niet altijd.

Het leven is nu eenmaal niet eerlijk, en we zijn er aan gewend geraakt.

Maar van God verwachten we iets anders.

Genade is nog tot daar aan toe,

maar als we lijden, dan zal God daar een goede reden voor moeten hebben!

Tja, en dan lees je Job 2:10, waar God tot Satan zegt:

‘Job is nog even onberispelijk als altijd,
en jij hebt mij ertoe aangezet hem zonder reden te gronde te
richten.’

Zonder reden! Zomaar!

Vanmorgen staan we vanuit Job stil bij lijden zonder reden.

1. Het boek Job

dia 4 – het boek Job

Eerst over dat boek, Job.

De komende weken houden we ons met Job bezig,
niet alleen in de kerkdiensten, maar ook met een
bijbelleesrooster.

Vorige week zat het in de postvakjes, en als je te gast bent
of nieuw:

er ligt nog een stapel roosters op de statafel in de hal.

We willen in 6 weken het hele boek Job doorlezen,

je kunt het op je kring ook bespreken,

en we sluiten het project af met een bijzondere
dankdagviering.

In de preken over Job die ik ga houden

probeer ik je ook een beetje op weg te helpen

bij het lezen van het boek.

dia 5 – wijsheid over God en het lijden

Hoe moet je Job lezen?

Belangrijk is dat Job een van de zogenoemde ‘wijsheidsboeken’
is.

In de bijbel zijn dat er in ieder geval 3: Spreuken, Prediker
en Job.

Soms worden ook de Psalmen en Hooglied er nog bij gerekend.

In deze boeken gaat het om wijsheid, om het goede leven.

Uiteindelijk komt het hierop neer, Spreuken 9:10:

‘wijsheid begint met ontzag voor de Heer,

inzicht is vertrouwdheid met de Heilige.’

We hebben het vanmorgen al gezongen, met Psalm 112,

een typische wijsheidpsalm.

Ook een heel stellige Psalm:

als jij God dient, zul je gezegend worden.

We lezen het ook in Deuteronomium, en in Spreuken vind je het vaak.

'Wie goed doet, goed ontmoet.'

Maar wat nu als jij God dient,

maar je merkt niets van zijn zegen,

het is voor jou zelfs tegenspoed op tegenspoed?

Dat is de vraag waar het in Job om draait!

dia 6 – historische achtergrond is onbekend

Een moeilijke vraag is of Job waargebeurd is.

Job staat in de bijbel niet tussen de geschiedenisboeken maar tussen de wijsheidsboeken.

Het zou kunnen dat Job een soort gelijkenis is met een wijze les.

Die mogelijkheid houd ik in ieder geval open.

Dat het een precies verslag is van wat er gebeurd is met Job en welke gesprekken er vervolgens gevoerd zijn, dat lijkt mij sterk.

Vooraf die gesprekken zitten daarvoor veel te poëtisch in elkaar.

Een andere optie is dat Job wel degelijk heeft geleefd, heel lang geleden, misschien in de tijd direct na Noach, en dat zijn verhaal van vader op zoon, van moeder op dochter, is doorverteld.

Tot iemand het heeft opgeschreven, die zelf een duidelijke boodschap in het verhaal heeft gelegd. Daar houd ik het maar op.

Net als sommige films zijn gebaséerd op een waargebeurd verhaal.

Hoe dan ook: het gaat in Job om de boodschap.

dia 7 – Job 1 en 2: de proloog

Nog 1 opmerking over het boek.

Job heeft een duidelijke opbouw.

Wat wij hebben gelezen, Job 1 en 2, is de proloog.

Hier worden de vragen gesteld, nog geen antwoorden gegeven.

Lees het als een inleiding op het vervolg.

2. Lijden zonder reden

dia 8 – lijden zonder reden (runderen)

Hoogste tijd om naar Job zelf te gaan.

We maken kennis met Job.

Een rijke man, schatrijk!

(vraag aan veehouder) Hoeveel koeien heb jij?

Job had 7.000 schapen en geiten, 3.000 kamelen,

1.000 runderen en 500 ezels – totaal meer dan 11.000 dieren!

Dat zijn dus, even snel rekenen, ... boerderijen vol!

En dat in een tijd waar je al blij was met 1 koe

om in je levensonderhoud te voorzien.

dia 9 – de inzet: Job heeft het lijden niet verdiend

Toch is Jobs rijkdom niet het eerste wat van Job gezegd wordt.

Het eerste is dit: 'Job was rechtschapen en onberispelijk, hij had ontzag voor God en meed het kwaad.'

Job staat goed bekend, bij mensen én bij God!

Hoe belangrijk God voor Job is, wordt verder uitgewerkt:

Job brengt offers voor zijn kinderen,

omdat hij bang is dat zijn kinderen God vervloeken.

Jobs grootste zorg is niet hoe hij zijn rijkdom verder kan vergroten,

maar dat God zijn kinderen vasthoudt!

Job is zo'n man waar het in Spreuken over gaat:

iemand met ontzag voor de Heer, iemand die Gods zegen mag verwachten.

Dat is de inzet van het boek:

Job is een rechtvaardig man, en wat er verder ook met hem zal gebeuren,

laat niemand van Job zeggen dat hij het aan zichzelf te wijten heeft!

dia 10 – het experiment: hoe zuiver is Jobs geloof?

Het verhaal gaat verder.

We krijgen een blik op een vergadering van de hemelbewoners.

Een van de aanwezigen is Satan.

Tussen God en hem ontstaat een gesprek.
God is blij met Job, bijna trots,
en hij vraagt Satan of hij het ook gezien heeft.
Het is dus God zelf die over Job begint!
Satan had Job ook wel gezien, maar het beviel hem niets.
Hij ging snel weer verder: aan Job viel geen eer te behalen.
Maar nu God erover begint...

'Ach ja, natuurlijk heb ik Job gezien.
Kan ook niet missen he, zijn dieren lopen overal.
Lekker makkelijk trouwens, dat geloof van hem.
U hebt hem gewoon omgekocht!
De beste man heeft al zijn rijkdom aan u te danken,
logisch dat hij u te vriend wil houden.
Nee, waar ik benieuwd naar ben:
wat blijft er van Jobs geloof over als u alles van hem
afpakt?'

Een interessante vraag.
Waarom geloof jij eigenlijk?
Om de voordelen die het geeft?
Geloof je voor jezelf?
Of gaat het je alleen om God?
Of waarom vind je het zo moeilijk om te geloven?
Is het omdat je niet merkt dat geloven werkt?
Zoek je wat je er aan hebt, in plaats van God zelf?
Onze motieven om te geloven zijn niet altijd even zuiver...

God geeft Satan toestemming voor een experiment.
Satan wrijft zich in de handen: hij mag helemaal los gaan op
Job.
En hij levert geen half werk.
De ene na de andere ramp treft Job.
Hij krijgt de tijd niet om het op zich te laten inwerken:
steeds staat de volgende bode klaar met nog meer slecht
nieuws.
Van de ene op de andere dag raakt Job alles kwijt!
Zijn dieren, zijn vastgoed, zijn knechten, zijn kinderen,

en in de volgende ronde zijn gezondheid.

Het is alsof Job bij elk bericht dieper de grond in wordt gedreund.

Tot er niets meer van die integere zakenman met zijn machtige imperium over is.

Dan trekt mevrouw Job haar mond open.

Sympathiek mens!

'Vervloek God toch!'

Ja, als Gód hier achter zit...

En toch...

Het was Jobs grootste angst:

dat zijn kinderen op een dag God zouden vervloeken.

Nu vraagt zijn vrouw hem hetzelfde te doen.

Maar Job kan het niet.

'Ondanks alles zondigde Job niet en sprak geen onvertogen woord.'

Satan kan afdruipen: Job heeft het experiment glansrijk doorstaan.

Niets dan bewondering voor Job!

Hij gelooft zomaar, zonder reden.

Maar ik vraag me af: zou mijn geloof het hebben overleefd?

Dan kom ik bij Jezus.

Jezus, die best op Job lijkt.

Minstens zo rechtschapen en onberispelijk als Job.

Ook Jezus wordt zwaar op de proef gesteld,

en bewijst zo voor eens en altijd dat zuivere liefde bestaat!

En dan zegt Paulus in Romeinen 8:

'Wie zal Gods uitverkorenen aanklagen?

God zelf spreekt hen vrij!

Wie zal hen veroordelen?

Christus Jezus, die gestorven is,

meer nog, die is opgewekt en aan de rechterhand van God zit, pleit voor ons.'

De aanklager, Satan, staat met lege handen!

dia 11 – de reden: is er niet...

Terug naar Job.

Zijn geloof is hij niet kwijt.

Maar dat is ook het enige dat hij gehouden heeft.

Waarom? Is er een reden?

Nee: die is er niet...

Job 2:3: 'Jij, Satan, hebt mij, de Heer, ertoe aangezet hem zonder reden te gronde te richten.'

Jobs lijden is zonder reden!

Voor het vervolg van het boek is dat heel belangrijk.

Jobs vrienden blijven redenen zoeken.

Maar er is geen reden.

Lijden zonder reden bestaat.

Het klinkt misschien gek, maar ik ben daar blij mee!

Als lijden een reden heeft,

dan kun je met die reden het lijden weer goed gaan praten.

Dat hoeft niet!

Maak het lijden niet lichter dan het is.

Soms is het pikzwart, is geen zinnig antwoord te geven op de waarom-vraag.

Bij Job krijg je daarvoor erkenning!

Bovendien hoef je jezelf dus ook niet te kwellen

met de vraag waar je dat lijden toch aan verdiend hebt.

Zo werkt het niet:

in de zwartste nacht hoef je gelukkig

niet ook nog aan jezelf te gaan twijfelen!

Ook Jezus leed, zonder reden.

Zonder uitzondering deed Jezus wat goed was.

Zijn goedheid bracht hem aan het kruis.

En daarom kan Paulus zeggen, weer Romeinen 8:

'Ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd in geen verhouding staat tot de luister die ons in de toekomst zal worden geopenbaard.'

Het lijden heeft niet het laatste woord!

'Wij weten dat voor wie God liefhebben, alles bijdraagt aan het goede.'

Het lijden mag dan geen reden hebben,
door Jezus is het nooit zinloos!

3. Is dat wel eerlijk van God?

dia 12 – is dat wel eerlijk van God?

De grote vraag die ik overhoud bij Job:

is dat wel eerlijk van God?

Waarom doet God mee aan die satanische spelletjes?

Wie is God eigenlijk?

dia 13 – uitvluchten: 1. Job 1-2 als antwoord?

Je kunt gaan zoeken naar uitvluchten,
om God te verdedigen.

Bijvoorbeeld dat Job 1 en 2 het antwoord al geeft:

Job moest lijden om zijn geloof te bewijzen.

In mijn voorstudie kwam ik dat ook tegen:

dat geprobeerd wordt aan te tonen

dat God niet anders kon dan meegaan in het spel van Satan.

Ik vind dat erg onbevredigend.

Moet Job lijden omdat God zo nodig iets aan Satan moet
bewijzen?!

Als ik Job was zou ik die uitleg niet pikken.

Job krijgt die uitleg dan ook niet.

Ook niet aan het einde van het boek.

En als Job het niet als antwoord krijgt,

dan kunnen wij het ook niet als antwoord lezen.

dia 14 – 2. het is Satans schuld

Een andere uitvlucht is Satan de schuld geven.

Ook die route wordt afgesneden.

God neemt zelf de schuld op zich!

Wat God doet en wat Satan doet, het loopt door elkaar heen.

Bovendien staat God duidelijk boven Satan.

In Job staan de machten van goed en kwaad niet tegenover
elkaar.

Satan staat ver onder God.

God kan zich niet achter Satan verschuilen.

Dat doet hij ook niet.

dia 15 – God is geen boekhouder maar ‘soeverein’

Is God wel eerlijk?

Ik denk dat Job ons vertelt dat we ons beeld van God moeten bijstellen.

God is geen boekhouder, die keurig bijhoudt wat we doen, eenmaal per jaar de balans opmaakt, en komt met een verrekening, in de vorm van zegen of straf. God is, met een moeilijk woord, ‘soeverein’.

God wordt niet door logische redenen gedwongen iets te doen. Wat God doet komt uit hemzelf.

Hij geeft het goede, zelfs zijn Zoon, zonder reden.

Dan moeten we ook aan het kwaad niet gaan rekenen.

Want een God die het kwaad geeft als straf, kan het goede slechts als beloning geven.

Nee, laat het onbegrijpelijke staan.

Job roept vragen op.

Dat is ook precies de bedoeling van dit deel van het boek: de proloog.

Satan is te begrijpen, God niet.

Maar God is te vertrouwen!

4. Aanvaard goed en kwaad

dia 16 – betrek je God in voorspoed en tegenspoed?

Ik hoop dat je dat kunt: God vertrouwen.

Zoals Job zegt: ‘al het goede aanvaarden we van God, zouden we dan het kwade niet aanvaarden?’

Een vriend die bij een zwaar auto-ongeluk goed wegkwam, zei eens: ‘nu danken we God dat hij mijn leven heeft gespaard en dat ik geen blijvende gevolgen aan het ongeluk overhoud.

Maar als het anders was afgelopen?

Zouden we God dan net zo vanzelfsprekend betrekken?’

dia 17 – wat er ook gebeurt: houd vast aan Christus!

We beginnen vandaag met een nieuw kerkelijk seizoen.

Misschien gaat het je voor de wind,

of misschien zit het leven je tegen.

Misschien heb je zin om er weer tegenaan te gaan,

of misschien zie je er wel als een berg tegenop.
Misschien zit je vol vreugde,
of misschien vol wanhoop.
Misschien lacht de toekomst je tegemoet,
of misschien zit je midden in de brokstukken van het verleden.
Hoe je hier ook zit: houd je vast aan Christus!
Satan wil niets liever dan dat we afstand van Jezus nemen.
Je gaat toch niet mee in zijn leugens?!
Klamp je vast aan Christus:
het is de enige manier dit seizoen vol te houden.

dia 18 – avondmaal

Zo gaan we ook het avondmaal vieren.
Als mensen die het ook niet weten, die vol vragen zitten,
maar willen vasthouden aan Christus.
Die weigeren in Satans kille logica mee te gaan.
Laat het avondmaal je vertrouwen voeden.
Nog 1 keer Romeinen 8:
'Maar wij zegevieren in dit alles glansrijk
dankzij hem die ons heeft liefgehad.
Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven,
engelen noch machten noch krachten,
heden noch toekomst, hoogte noch diepte,
of wat er ook maar in de schepping is,
ons zal kunnen scheiden van de liefde van God,
die hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.'
Amen.